

νά περάση τὴν ὥρα του παίζοντας χαρτιά, μιλιώντας και κακολογώντας και γλωσσοκοπιώντας I. Δρακούμ., ἐνθ' ἄν. Συνών. γ λ ω σ σ ο κ ο π α ν ὦ 1. 2) Κακολογῶ Λεξ. Δημητρ. Συνών. γ λ ω σ σ ο κ ο π α ν ὦ 3. 3) Ὑβρίζω Πελοπν. (Γαργαλ. Μαργέλ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.) — Λεξ. Δημητρ. Συνών. γ λ ω σ σ ο κ ο π α ν ὦ 2.

γλωσσολύτης ὁ, Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γ λ ὠ σ σ α και λ ύ τ η ς.

Ἡ παιδιὰ γ λ ω σ σ ο δ έ τ η ς, τὸ ὄπ. βλ., ὅπου και συνών.

γλωσσοπονίος ὁ, Πόντ. (Κερασ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ω σ σ ὀ π ο ν ο ς και τῆς παραγωγ. κητκλ. -ί ο ς, περὶ τῆς ὄπ. βλ. Γ. Χατζιδ. εἰς Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 8 (1911-1912), 3 Α. Παπαδοπ., Γραμμ. Ποντ. διαλ., 123.

1) Γ λ ω σ σ ὀ π ο ν ο ς, τὸ ὄπ. βλ. 2) Μεταφ., ἡ γλωσσολύτης, φλυαρία.

γλωσσόπυρος ὁ, Πόντ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γ λ ὠ σ σ α και π ὀ ρ ο ς.

Πόνος, ἄλλος τῆς γλώσσης. Πβ. δοντόπυρος, κεφαλόπυρος, κοιλόπυρος, νυχόπυρος, στομαχόπυρος κ.τ.δ.

γλωσσοπούλα ἡ, Ἐρεικ. Κέρκ. Μαθρακ. Ὄθων. Παξ.

γλωσσόπουλο τό, Πελοπν. (Μεσσην.) γλωσσόπον Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ὠ σ σ α και τῆς παραγωγ. καταλ. -π ο υ λ α, -π ο υ λ ο, δια τὴν ὄπ. βλ. -π ο υ λ ο ς.

1) Μικρὰ γ λ ὠ σ σ α 1 Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.): "Εβγαλ' τὸ γλωσσόπο σ', ἄς τερω γιά μ' ἐκάεν (βγάλε τὴ γλωσσίτσα σου, νὰ ἰδῶ μήπως ἐκάηκες) Τραπ. Συνών. γ λ ω σ σ ἄ κ ι 1, γ λ ω σ σ α ρ ἄ κ ι, γ λ ω σ σ ἰ δ α, γ λ ω σ σ ἰ δ ι 1, γ λ ω σ σ ἰ τ σ α 1, γ λ ω σ σ ἰ τ σ ι 1, γ λ ω σ σ ο ὑ λ α.

γλωσσοπύρωμα τό, Κύπρ. (Πάφ. κ.ά.) γλωσσοπύρωμαν Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γ λ ὠ σ σ α και π ὦ ρ ω μ α. Πβ. ἀνεμοπύρωμα, κεφαλοπύρωμα, μαγουλοπύρωμα, ὀδοντοπύρωμα.

Ἡ λ. μόνον εἰς ἐπωδ., τὸ ἐρυσίπελας τῆς γλώσσης.

γλωσσόγραμμα τό, Λεξ. Περίδ. Αἰν. Βυζ. Βλαστ. 386

Μ. Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γ λ ὠ σ σ α και ρ ἄ μ μ α.

Ὁ χαλινός, τὸ κάτωθεν τῆς γλώσσης, νεῦρον τὸ ὁποῖον τὴν συγκρατεῖ ἐνθ' ἄν. Συνών. γ λ ω σ σ ο δ έ τ η ς 2.

γλωσσότροπα ἡ, Ρόδ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γ λ ὠ σ σ α και τ ρ ὦ π α.

Ἡ πλησίον τῆς καμπύλης τοῦ γούου τοῦ ἀρότρου ὀπή, εἰς τὴν ὁποῖαν ἐνσφηνούμενον στηρίζεται τὸ ἕτερον ἐκ τῶν ἄκρων τοῦ ἰστοβοέως, τὸ ὀνομαζόμενον γ λ ω σ σ ἰ δ ι.

γλωσσοτρῶγούδα ἡ, ἐνιαχ. γλωσσοτρῶούδα Νάξ.

(Γαλανᾶδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ λ ω σ σ ο τ ρ ὶ γ ω και τῆς παραγωγ. καταλ. -ο ὦ δ α.

Ἡ δια τῶν φθονερῶν λόγων βασκανία ἐνιαχ.: Ἡ γλωσσοτρῶούδα τῶν ἀθρώπων τὸν ἔφαενε εὐτὸ τὸν ἀθρώπο. Πβ. γ λ ω σ σ ο φ α γ ἱ ἄ.

γλωσσοτρῶγούρα ἡ, ἐνιαχ. γλωσσοτρῶούρα Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ λ ω σ σ ο τ ρ ὶ γ ω και τῆς παραγωγ. καταλ. -ο ὦ ρ α.

Γ λ ω σ σ ο τ ρ ὶ γ ο ὦ δ α, τὸ ὄπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Χωρὰ τὰ εἶναι ἡ γλωσσοτρῶούρα τοῦ κόσμου Ἀπύρανθ.

γλωσσοτρῶγω σύνθηθ. γλωσσοτρῶω Ἄνδρ. Εὔβ. (Κάρυστ. Πλατανιστ.) Ἡπ. (Ραδοβύζ.) Ζάκ. Θήρ. Κεφαλλ. Κρήτ. (Ἀποκόρ. Ρέθυμν. κ.ά.) Μῆλ. Νάξ. (Γαλανᾶδ.) Πελοπν. (Ἀμαλ. Βαλτεσιν. Λακων. Μεσσην. Σκορτσιν. Τριφυλ.) Ρόδ. Σίφν. — Λεξ. Πρω. Δημητρ. γλωσσοτρῶω Κῶς (Καρδάμ.) γλωσσοτρῶου Εὔβ. (Βρύς.) Πελοπν. (Βερεστ. Βούτσ. Γαργαλ. Κοντογόν. Μαργέλ. Μηλιώτ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.) γλουσσοτρῶου βόρ. ἰδιώμ. γλουσσοτρῶου Θεσσ. (Δομοκ.) Ἡπ. (Ζαγόρ.) Λέσβ. (Μανταμάδ.) Σκόπ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Κουνουπίν. Περίστ. Σπάρτ. Τριχων.) γλωσσοτρῶω Πελοπν. (Βούτσ. Δάρα Ἀρκαδ.) Ἄδρ. ἐγλωσσόφαγα κοιν. και Πόντ. (Ἰνέπ. κ.ά.) γλωσσόφαγα κοιν. και Πόντ. (Ἰνέπ. κ.ά.) ἐγλωσσόφαγα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) γλουσσόφαγα Θεσσ. (Τσαγκαρ.) γλωσσούφαγα Χίος.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ὠ σ σ α και τοῦ ρ. τ ρ ὶ γ ω. Ἡ λ. και εἰς Σομ.

Ἐνεργ. και μέσ. με μετβ. σημ. 1) Δια τῆς γλώσσης βλάπτω τινά, ἤτοι κακολογῶ, ὀμιλῶ μετὰ φθόνου περὶ τῶν ἀγαθῶν τινος, βασκανίω κοιν. και Πόντ. (Ἰνέπ. κ.ά.): Με γλωσσόφαγαν σύνθηθ. Μὴ με γλωσσοτρῶω. Ἡ γλωσσοφαγία εἶναι κακὸ Πελοπν. (Λακων.) Σὲ γλωσσοτρῶω νὰ φύγης, και σὺ μοῦ κατσεσ σφυροῖς τὸ κεφάλι (= μοῦ γίνεσαι ἐνοχλητικὸς) Πελοπν. (Βούτσ.) Τὴν ἐγλωσσοφάγα με τσι κουβέντες τως Κρήτ. (Κατσιδόν.) Ἐγλωσσοφάγασι μου τὸ παιδί μου Κρήτ. (Μεραμβ.) Μὴ γλουσσοτρῶωί κάθι μέρα Ἡπ. (Ζαγόρ.) Ἀμα πετῆ γλῶσσες ἡ φωτιά, κάποιος μᾶς γλωσσοτρῶωί Ἄνδρ. Ὄντας κρέν ἡ φωτιά, κάποιος μᾶς γλωσσοτρῶωί (ὄντας κρένη = ὅταν τρίζη σὰν νὰ φωνάζη) Πελοπν. (Γαργαλ.) Μᾶς γλωσσοτρῶω και σκάξ ἡ φωτιά Πελοπν. (Δίβρ.) Ἡ φωτιά κ' βιντιάζ' κάποιους μὴ γλουσσοτρῶωί Στερελλ. (Αἰτωλ.) Τώρα δὰ πάλι πού δανε πὼς ἤκαμε πεδακόσα πινάγια γέννημα τὸ χωράφι, θὰ μᾶς γλωσσοφάνε Νάξ. (Γαλανᾶδ.) Τώρα πού εἴμαστε καλά, οἴλους οὐ κόσμους μᾶς γλουσσοτρῶωί (= ὀμιλεῖ φθονερῶς) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Μαζέονται οἱ ντρόλες και γλωσσοτρῶω τὸν κόσμο (ντρόλες = νοθραὶ) Πελοπν. (Βαλτεσιν.) Τὴ γλῶσσα του νὰ φῆ ἀπὸ μᾶς γλωσσοτρῶωί! (ἀρὰ) Κρήτ. (Ἀποκόρ.) Νὰ φᾶνε τὰ κομμάτια δως ἀπὸ με γλωσσοτρῶω (ἀρὰ) Κρήτ. (Νεάπ.) Τὴ γλωσσοφάγα πού πῆρε πλούσιον ἄντρα, και τὸν ἔχασε Λεξ. Δημητρ. Μᾶς γλωσσοτρῶω και δὲ βλέπουμε προκοπή αὐτόθ. Ἐκεῖ ἡ γειτονιά φθονοῦσε και μακάριζε, ἐδῶ γλωσσότρογε και περιγελοῦσε Γ. Ξενόπ., Ἡ τιμὴ τοῦ ἀδελφ., 2.105 || Ποίημ.

Κὶ ἀδίκως τὸν γλωσσόφαγαν μ' αὐτὴν τὴν Κωπαίδα Γ. Σουρῆς, Ρώμ. 83. Συνών. ἀ ν α π ἱ ἄ ν ω 9. 2) Μέσ. διαπληκτίζομαι Εὔβ. (Ἄκρ. Ψαχν. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ.):

Νύφ' κί πιθιρά γλουσσουτρώουντι σάν τ'ς σκύλλις "Ακρ.
Τί γλουσσουτρώιστι οὐλ' μέρα; Αἰτωλ.

γλωσσοτσάκισμα τό, "Ηπ. (Τσαμκντ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γ λ ῶ σ σ α καὶ τ σ ά κ ι σ μ α.
Γ λ ω σ σ ο δ έ τ η ς 3, τὸ ὅπ. βλ., ὅπου καὶ συνών.

γλωσσούδα ή, ένιαχ. γλωσσούα Κύπρ. (Μένουκ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ῶ σ σ α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ο ὕ δ α.

Ἡ μικρά γ λ ω σ σ ο ὕ, διὰ τὸ ὅπ. βλ. γ λ ω σ σ ά ς 1.

γλωσσουδάκι τό, Λεξ. Βλαστ. 386.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ω σ σ ο ὕ δ ι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ά κ ι.

Μικρά γ λ ῶ σ σ α 1. Συνών. γ λ ω σ σ ά κ ι 1, γ λ ω σ σ ί τ σ α 1, γ λ ω σ σ ο ὕ δ ι.

γλωσσούδι τό, ένιαχ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ῶ σ σ α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ο ὕ δ ι.

Γ λ ω σ σ ο υ δ ά κ ι, τὸ ὅπ. βλ.

γλωσσούλα ή, πολλαχ. γλουσσούλα πολλαχ. βορ. ιδι-
ωμ.

Ἐποκορ. τοῦ οὐσ. γ λ ῶ σ σ α διὰ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ο ὕ λ α.

1) Ἡ μικρά γ λ ῶ σ σ α 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' άν.: Νά χαρῶ
τῆ γλουσσούλα τ' (πρὸς νήπια ἀρθροῦντα τὰς πρώτας λέξεις)
Θεσσ. (Δομοκ.) || Ἐσμ.

Φάε, πουλλί, ὄχ' τῆ νιότη μου, φάε κι ὄχ' τὴν ἀντριά μου,
φάε κι ὄχ' τῆ γλωσσούλα μου τὴν ἀηδονολαλοῦσα
Κεφαλλ. Συνών. βλ. εἰς λ. γ λ ω σ σ ά κ ι 1. 2) Μετων., ὁ
φαῦλος, ὁ κακοήθης Στερελλ. (Αἰτωλ.): Εἶνι γλουσσούλα τ'
κιαρατᾶ αὐτός!

γλωσσούλι τό, ένιαχ. γλουσσούλ' Θεσσ.

Ἐποκορ. τοῦ οὐσ. γ λ ῶ σ σ α.
Γ λ ω σ σ ί τ σ α 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' άν.

γλωσσούνα ή, Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ῶ σ σ α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ο ὕ ν α.

Γ λ ω σ σ ο ὕ 1, διὰ τὸ ὅπ. βλ. γ λ ω σ σ ά ς : Θέλω νά
βρῶ 'κεινες τσι κόρες σου τσι γλωσσούνες, πὸν μοῖρα νά
μὴν-ε-δοῦνε!

γλωσσοφαγάνα ή, Χίος.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ ω σ σ ο ὕ, θηλ. τοῦ γ λ ω σ σ ά ς, καὶ
τῆς οὐσ. φ α γ ά ν α.

Γ λ ω σ σ ο ὕ 1, διὰ τὸ ὅπ. βλ. γ λ ω σ σ ά ς. Συνών.
γ λ ω σ σ ο κ ο π ά ν α, γ λ ω σ σ ο ὕ ν α.

γλωσσοφάγι τό, άμάρτ. Πληθ. γλωσσοφάγια Πελοπν.
(Ἄναβρ. Βάλτ. Λιγούρ. Μαργέλ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ άορ. γ λ ω σ σ ό φ α γ α.

Γ λ ω σ σ ο φ α γ ι ά 3, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' άν.: "Όταν τὸ
ξύλο βουίτζη 'ς τὴ φωτιά, ἔχομε γλωσσοφάγια Ἄναβρ.

γλωσσοφαγιά ή, γλωσσοφαγία Εὐβ.(Βρύσ.) Κάρπ.Κάσ.

Κύθν. Μῆλ. Πόντ. (Κερασ.) Ρόδ. Σίφν. — Λεξ. Ἐλευθερουδ.
γλωσσοφαγιά σύνθη. γλωσ-σοφαγιά Κάρπ. ("Ελυμπ.) Χίος
(Πισπιλ.) γλωσσοφαγία Κάσ. γλωσ-σοφαγία Χίος (Πισπιλ.)
γλωσσοφαγιά Νάξ. (Ἀπύρανθ.) γλωσ-σοφαγιά Χίος γλωτσο-
φαγία Κάσ. γλουσσουφαγιά βόρ. ιδιόμ. γλουσσουφαγιά "Ηπ.
(Ζαγόρ. Κουκούλ.) Θεσσ. (Δομοκ. Τσαγκαρ.) Σάμ. Στε-
ρελλ. (Αἰτωλ.) γλουσσουφαγιά Μακεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ.
Δεσκάτ. κ.ά.) γλωσσοφάγια Ἐρεικ. Κέρκ. Κύθηρ. Ὅθων.
Πελοπν. (Γαργαλ. Δίβρ. Λάστ. Μεσσην. Τριφυλ.) Σκυρ.
— Λεξ. Δημητρ. γλουσσουφάγια Στερελλ.(Αἰτωλ.) γλωσσο-
φαγῆ Τσακων. (Χαβουτσ.)

Ἐκ τοῦ άορ. γ λ ω σ σ ό φ α γ α τοῦ ρ. γ λ ω σ σ ο -
τ ρ ό γ ω.

1) Ὁ μετὰ φθόνου, ζηλοτυπίας ἐπαινετικὸς λόγος περὶ
προσώπου ἢ περὶ τῶν ἀγαθῶν τινος σύνθη.: Δέν τὸν ἄφηκ'
ἢ γλωσσοφαγιά νά κορφοστήση (= προκόψη) Πελοπν.
(Βούτσ.) Μ' ἔφαγε με τῆ γλωσσοφάγια τῆς Πελοπν.(Δίβρ.)
Ἡ γλωσσοφαγιά σου μ' ἔφαγε Μῆλ. Ἀρρώστ'σι ἀπ' τῆ
γλουσσουφαγιά Σάμ. Πέρ'σι πῆρε ὁ κακομοίρης τὴν κληρο-
νομιά, φέτο πέθανε. Δέν τὸν ἄφ'κε ἢ γλωσσοφαγιά τοῦ κό-
σμου νά χαρῆ τὰ καλά του Πελοπν. (Κορών.) Ἡ γλωσσο-
φαγιά εἶναι κακὸ μῦθῶμα, ὁ Θεὸς νά σέ φυλάη! Κῶς(Πυλ.)
Συνών. γ λ ω σ σ ο τ ρ ω γ ο ὕ δ α, γ λ ω σ σ ο φ α γ ο ὕ -
ρ α 1, κ α τ α λ α λ ι ά, κ α τ α φ α γ ο ὕ ρ α. β) Ἡ ἐκ φθο-
νερῶν λόγων προκαλουμένη βασκανία ένιαχ. καὶ Πόντ.:
Γλωσσοφαγιά 'χει τὸ κοπέλι, μόνο νά πᾶς νά τὸ σαράδισουνε
(= νά τοῦ διαβάσουν ξόρκι κατὰ τῆς βασκανίας) Κρήτ. (Με-
ραμβ. Νεάπ.) Γιὰ τῆ γλωσσοφαγιά φυτεῦγκεις ἀλό 'ς τὴν
αὐλή τοῦ σπιτιοῦ σου (ἀλό = ἀλόη) Ρόδ. Ὁ Θεὸς νά σέ ξε-
μστεύγη ἀπὸ τσι γλωσσοφαγιές τῶν ἀνθρώπω (ξεμι-
στεύγη = φυλάξῃ) Κρήτ. (Νεάπ.) Ἐ τὸ στεφάνι τῆς Πρω-
τομαγιάς βάζομε σκορδοῦλα γιὰ τὸ μάτι, γιὰ τῆ γλωσσοφα-
γιά (σκορδοῦλα = σκιλλοκρεμμύδα) Φοῦρν. 2) Δυσόιονος
πρόβλεψις ένιαχ.: Μερμηῆτδοι ἐκάμασιφ φωλ-λιά 'ς τὸ σπί-
τιν· ἐν εἶγ γκαλὸ μπρᾶμαν, γλωσσοφαγία Χίος (Πισπιλ.)
Δέν κλείνεις τὸ ψαλιδάκι σου; Εἶναι γλωσσοφαγιά, ἄμα τ'
ἀφίνης ἔτσι ἀνοιχτὸ Γ. Ξενόπ., Κέντρον, 108. 3) Ἡ ἐκ
φθόνου διαβολή, δυσφήμησις, κακολογία σύνθη. καὶ Τσακων.
(Χαβουτσ.): Ἀπ' τῆ γλωσσοφαγιά τοῦ κόσμου τὴν παρᾶ-
τησε ὁ ἄντρας τῆς Πελοπν. (Κορών.) Φοᾶται τῆ γλωσσο-
φαγιά τοῦ κόσμου "Ηπ. Ἐχει χειρότερο μῦθῶμα ἀπὸ τῆ
γλωσσοφαγιά; Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Δέν τὸν ἄφ'σι ἢ γλουσ-
σουφαγιά νά προुकόψ' Θεσσ. (Δομοκ.) Μᾶς ἐμάτιασε με τῆ
γλωσσοφαγιά τῆς Πελοπν. (Δάρα Ἀρκαδ.) Ἄ γλωσσοφαγῆ
φάτσε νι (τὸν ἔφαχε ἢ γλωσσοφαγιά) Τσακων. (Χαβουτσ.)
Ἄγιοι Ἀνάργυροι κί θαυματουργοί, Σάββα κί Νικόλαϊ,
σώ'δι κί γλυτώ'δι κί τοῦ Γιώρ' γλυτώ'δι ἀπὸν μάτ', βλα-
στημία, γλουσσουφαγιά κι ἀπὸν κάθι κακό. Πάρ'τι τα κί 'ς
τοῦ βάτου τ'ς θάλασσας πάν τί τα (ἐξ ἐποφδ.) Σάμ. || Ἐσμ.

Ἀγάπησα, τί κέρδισα, τῆς γῆς τὴν ὄψη ἐπῆρα,
τοῦ κόσμου τῆ γλωσσοφαγιά κ' ἔνα καλὸ δέν εἶδα
"Ηπ.

Φοβοῦμαι τῆ γλωσσοφαγιά, γιὰτὶ ὁ Θεὸς νά βλέπη,
γιὰ 'κεινο νά δέ σοῦ μιῶ, καθὼς ἀπὸν σοῦ πρέπει
Δ. Κρήτ. || Ποίημ.

Ὁ Μῶμος ὁ κατάρτος μ' ἐκείνες τῖς πικρές του,
μ' ἐκείνες τῖς φιδήσιες του σκληρές γλωσσοφαγιές του
Α. Χριστόπ., Ποιήμ., 161. 4) Διαρκὴς μεμψιμοιρία Θράκ.
(Αἶν.) Πελοπν. (Γαργαλ. Δίβρ. Λάστ. Μεσσην. Τριφυλ.)
Στερελλ. (Αἰτωλ.): Γλουσσουφαγιές τρανές ἔχτι φέτον γι'

